

Papur briffio: Gwiriadau GDG a Covid-19 (Mawrth 2020)

Hyd yn oed yn ystod yr amser anodd, llawn straen sydd ohoni, fe ddylem gymryd yr holl gamau posibl i sicrhau diogelwch y bobl sy'n cydweithio â ni. Lle bynnag y bo'n bosibl, os ydych yn recriwtio staff a gwirfoddolwyr, dylent orfod ymgeisio am lefel gwiriad GDG y mae eu rôl yn gymwys ar ei gyfer, neu rannu eu tystysgrif, yn ôl yr arfer.

Wrth i'n gweithlu addasu i ofynion yr ymateb i'r coronafeirws, fe allasem weld galwadau sylweddol ar wasanaeth prosesu'r GDG. Darperir y canllaw hwn i'ch cynorthwyo i gael pobl ar waith yn ddi-oed ond yn ddiogel.

Dylai POB aelod o staff neu wirfoddolwr gael eu diweddarau o'r canllawiau ar y coronafeirws er mwyn cadw'u hunain yn ddiogel ac yn iach, ac i rwystro haint rhag cael ei drosglwyddo i rywun arall: [Gwybodaeth ddiweddaraf ICC ar gadw pellter cymdeithasol - y coronafeirws newydd/ COVID-19](#)

Wrth i ni gadw pellter cymdeithasol, gallem greu nifer o rolau a ddylai ofyn am gyn lleied o gyswllt â phosibl rhwng staff/gwirfoddolwyr a'r buddiolwyr. Gyda'r mwyafrif llethol o rolau o'r fath (e.e. dosbarthwr nwyddau), y gwiriad Sylfaenol yw'r unig fesur addas ac felly caiff ei argymhell yn gryf.

GWIRIADAU SYLFAENOL

Dengys y gwiriad hwn euogfarnau heb eu disbyddu yn unig - rhai y mae'r unigolyn yn parhau o dan gosb gyfreithiol ar eu cyfer, gan gynnwys y cyfnod adsefydlu am y drosedd - a rhybuddiadau amodol (i bob pwrpas, ataliad dros dro o erlyniad sydd ag amodau penodol ynghlwm ag ef).

Mae'n bosibl i'r ymgeisiwr unigol gyflwyno'u cais Sylfaenol ar-lein am gost o £23 [gwiriad sylfaenol GDG](#) ond ni cheir gostyngiad ar gyfer gwirfoddolwyr. Mae hyn hefyd yn darparu modd i unigolion wirio beth fyddai eu gwiriad Sylfaenol yn ei ddatgelu (ac fe ddylent wneud hynny).

Gellid gofyn i unrhyw un sy'n cael ei recriwtio i weithio neu i wirfoddoli gwblhau gwiriad Sylfaenol a gellir ei gwblhau trwy ddefnyddio ffurflen hunan-ddatgelu (gweler y blwch isod).

Gellir e-bostio'r ffurflen hunanddatgelu at yr unigolyn a ddylai ei llenwi, ei hargraffu, ei llofnodi a'i dychwelyd fel atodiad e-bost. Mewn achos lle nad yw'n bosibl i ymgeisydd ddilyn y camau hyn, gallai fersiwn heb ei llofnodi wedi'i hanfon ar e-bost fod yn ddigonol hyd nes y derbynnir copi wedi'i llofnodi drwy'r post.

Nodyn atgoffa: **Nid yw** gwiriadau Sylfaenol yn addas ar gyfer rolau sy'n gofyn am gyswllt wyneb yn wyneb â'r rheiny sy'n agored i niwed.

AWGRYM O EIRIAD AR GYFER FFURFLEN DDATGELU

Mae "*Mudiad (enw)*" yn darparu'r ffurflen hunanddatgelu hon at bwrpas recriwtio mwy diogel. Yn gyfreithiol, gallwn ond gofyn i chi am eich euogfarnau **sydd heb eu disbyddu** a rhybuddiadau amodol (* gweler mwy o wybodaeth isod). Peidiwch â rhannu unrhyw wybodaeth gyda ni nad oes gennym yr hawl i'w wybod. Os ydych yn ansicr ynglŷn â'ch amgylchiadau, gallwch wirio hyn ar-lein am gost o £23 [gwiriad Sylfaenol GDG](#)

Rhowch fanylion eich euogfarnau heb eu disbyddu a rhybuddiadau amodol isod, os gwelwch yn dda. Os nad oes gennych unrhyw wybodaeth i'w datgelu, nodwch D/B yn y gwagle isod.

Arwyddwch a dyddiwch y datganiad hwn, os gwelwch yn dda.

Enw (llythrennau breision)

Llofnod

Dyddiad

Gallai datganiad ffug arwain at gamau disgyblu a diswyddiad posibl.

*Diffiniadau:

Euogfarnau heb eu disbyddu yw'r rheiny y mae'r unigolyn yn parhau o dan gosb gyfreithiol au cyfer, gan gynnwys y cyfnod adsefydlu am y drosedd.

Mae rhybuddiadau amodol yn ataliad dros dro o erlid ag amodau penodol ynghlwm ag ef a allai arwain at erlyniad yn ddiweddarach os na wireddir yr amodau.

TYSTYSGRIFAU GDG SY’N BODOLI EISOES

Os yw’ch aelod o staff neu wirfoddolwr newydd eisoes wedi cael tystysgrif GDG, sicrhewch eich bod yn ‘gweld’ y dystysgrif ar bob cyfrif.

Mae canllawiau newydd gan y GDG yn eich galluogi i’w gweld gan ddefnyddio cyfleusterau fideo-gynadledda, e.e. skype; [Canllawiau covid-19 GDG i newidiadau gwirio ID](#)

- Gofynnwch am gael gweld y dystysgrif yn agos er mwyn gwirio lefel y gwiriad y gofynnwyd amdano a’r gweithlu y gwiriwyd yr unigolyn i weithio gydag ef (oedolion, plant neu’r ddau).
- Gofynnwch am gael gweld y ddwy ochr a phob tudalen er mwyn gweld unrhyw gynnwys a ddarparwyd ar hanes troseddol a gwybodaeth gan yr heddlu.
- Cymerwch lun o’r sgrîn fel tystiolaeth i chi weld y dystysgrif, os yn bosibl.
- Cofnodwch ddyddiad awdurdodi’r dystysgrif (yr unig ddyddiad ar dystysgrif GDG), lefel y gwiriad a’r gweithlu.
- Cofnodwch unrhyw gynnwys a gwnewch asesiad risg yn erbyn y rôl yr ymgymerir â hi, yn ôl yr arfer.

GWIRIADAU GDG CLUDADWY

Ceir dulliau ffurfiol ac anffurfiol o ‘gludo’ gwiriad GDG, dim ond o fewn cyfyngiadau’r dystysgrif, er mwyn gwneud gwaith sy’n gofyn am lefel gwiriad cyfatebol ac o fewn yr un gweithlu yn unig.

- 1) Cludo anffurfiol: Gall eich mudiad ddewis (ar eich menter eich hun) gosod unigolion mewn rolau sy’n rhan o’r un gweithlu (oedolion neu blant) ac sy’n gofyn am wiriad ar yr un lefel (sylfaenol/manylach yn unig/manylach â rhestr wahardd) os ydynt yn symud yn uniongyrchol o un rôl i un arall (heb fylchau amser) heb unrhyw achos pryder yn y rôl flaenorol, neu os yw’r gwiriad yn llai na 3 mis oed ond bod seibiant wedi bod yn eu gyrfa.
- 2) Cludo ffurfiol: Defnyddiwch y Gwasanaeth Diweddarau i gael gwiriad statws uniongyrchol yn rhad ac am ddim, [gwasanaeth diweddariad GDG](#), dim ond os yw’r ymgeisydd eisoes wedi tanysgrifio a bod y rôl newydd o fewn cyfyngiadau eu tystysgrif. Rhaid i chi barhau i gynnal gwiriadau gweledol o’u tystysgrif, fel nodir uchod, yn ogystal â gwirio’u dogfennau adnabod personol (e.e. trwydded yrru). Anogwch unrhyw un sy’n cael gwiriad newydd i danysgrifio i’r Gwasanaeth Diweddarau.

GWIRIADAU NEWYDD

Rhai pethau i’w cadw mewn cof wrth ymgeisio am wiriadau newydd gan y GDG:

- Bydd gwiriadau’n haws ac yn gynt pan fo gan yr ymgeisydd drwydded yrru gyfredol a phasbort y DU a phan gyflwynir y cais trwy borth ar-lein.
- Defnyddiwch rai o’r darparwyr llai (*nid* y rhai mawr cenedlaethol) sydd, o bosibl, yn llai prysur ar hyn o bryd (mae’r elfen ‘personol’ yn chwarae tipyn llai o ran yn y broses erbyn hyn).

- Nid yw amserlen yr heddlu o ran dychwelyd eu gwybodaeth wedi newid a gallai hyn ddioddef pe byddent yn colli'r capasiti i ymgymryd â'r gwaith hwn.

GWIRIAD ADULT FIRST GDG

Gweithio gydag oedolion agored i niwed mewn gweithgarwch rheoledig *yn unig*

Mae Adult First GDG yn wasanaeth sydd ar gael i fudiadau a all ofyn am wiriad o restr wahardd oedolion y GDG (cost o £6). Gan ddibynnu ar y canlyniad, gellir caniatáu i unigolyn gychwyn gweithio gydag oedolion agored i niwed, o dan oruchwyliaeth, cyn i dystysgrif GDG gael ei awdurdodi.

Ceir mwy o wybodaeth ynglŷn â gwiriadau Adult First yma.

Mae meini prawf llym ynghlwm wrth geisiadau Adult First:

- rhaid i'r swydd ofyn am wiriad record droseddol yn ôl y gyfraith
- rhaid i'r swydd fod yn gymwys ar gyfer mynediad i restr wahardd oedolion y GDG
- rhaid bod y mudiad wedi gwneud cais am wiriad o restr wahardd oedolion y GDG ar ffurflen gais y GDG

Bydd ymateb y GDG i gais am wiriad Adult First yn cynnwys un o'r atebion canlynol a bydd yn nodi'n glir ei fod ond yn ffurfio rhan gynta'r broses o wirio record droseddol ac y bydd gwybodaeth bellach yn dilyn:

- opsiwn 1: 'Rhaid i'r Corff Cofrestredig aros am y dystysgrif GDG'
- opsiwn 2: 'nid oes cofnod yn bodoli ar gyfer y person hwn ar y rhestr wahardd oedolion gyfredol'

Os yw'r gwiriad Adult First yn dynodi bod angen i'r Corff Cofrestredig aros am dystysgrif GDG, gallai'r manylion a ddarparwyd fod wedi cyfateb â manylion ar restr wahardd oedolion y GDG. Fodd bynnag, byddai angen ymchwilio pellach er mwyn cadarnhau hyn ac fe ddylech aros i dderbyn y dystysgrif. Fel arall, bydd y gwiriad yn nodi nad oes cofnod yn cyfateb i'r unigolyn ar y rhestr wahardd oedolion.

DOLENNI DEFNYDDIOL

Gwybodaeth i elusennau [Canllawiau Covid-19 i'r sector elusennau](#)

Canllawiau GDG [Canllawiau gwiriad GDG i gyflogwyr](#)